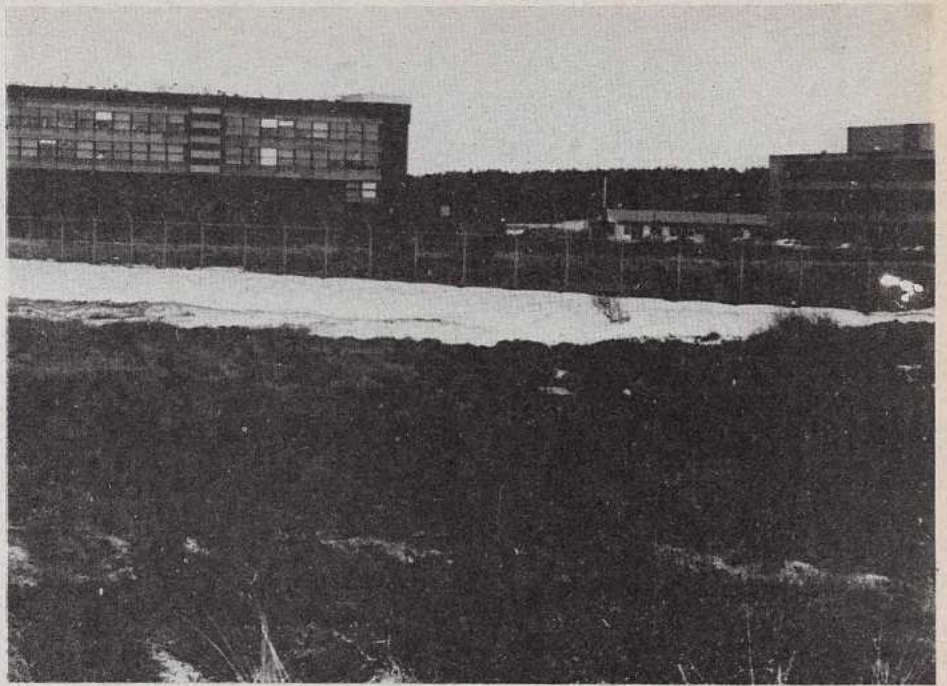

de "Rietput" nog vele botanische bijzonderheden herbergde. Kenmerkende en soms zeldzame vochtige duinvallei-soorten werden aangetroffen, zoals Blauwe Zegge, Gewone Zegge, Drienerf zegge, Galigaan, Duinrus, Knopbies, Vlozegge, Tandjesgras, Stekelbrem, Waterdrieblad, Moeraswespenorchis, Vleeskleurige Orchis, Welriekende Nachtorchis, Parnassia, Heidekartelblad, Watteraardbei en Glidkruid.

Nu, eind 1979 en begin 1980, de zoveelste forse aantasting: een derde (!) weg dwars door de binnenduinrand gegraven is, dwars door het restant van de "Rietput" getrokken, keurig netjes op een fors zandlichaam. Elders in de "Rietput" een nieuw hoog hekwerk, ook al op een eigen zanddijkje. Hekwerken zijn trouwens favoriet, wellicht als gevolg van die ene vreedzame demonstratie tegen het dumpen van kernafval in zee vorig jaar. Ook de binnenduinrand krijgt een nieuw en tweede hekwerk, en ook hier geldt "law and order". Terwille van een recht hek wordt met bulldozers een meer dan kamerbreed tracé waterpas geschoven, dwars door alle bestaande ruggen en laagtes heen.

Misschien valt de ECN-technocraten nog het minste te verwijten, ook al ontgaat ons de noodzaak voor een derde toe-

Gezicht op enkele ECN-gebouwen (foto: Jan Klijn)

gangsweg en een dubbel hekwerk. Maar wat te zeggen van het Rijk, de Provincie en de Gemeente en noem maar op. Hebben deze nu werkelijk geschitterd door onwetendheid, onkunde, compromisverslaving of een stel stijf dichtgeknepen ogen? Waarvoor is toch die 3e Nota Ruimtelijke Ordening (Staatsuitgeverij, 1974), die aan het natuurbehoud in de duinen prioriteit toe-

kent? Juist in een gebied als de Pettemer Duinen met een nog rijke Rietput moet zoiets van ondeelbare betekenis zijn.

En wat die salami betreft: als je daar steeds een plakje van afsnijdt, hou je op het laatst niets meer over. Zo is dat met de duinen ook. Het verschil is dat je weer nieuwe salami kunt kopen!

UIT DE REGIO

IJMUIDEN

Opnieuw dreigt een stukje natuurgebied in de Hollandse duinen verloren te gaan. Ditmaal niet door uitbreiding van waterwinning of recreatie, maar door de oprukkende verstedelijking. Het gaat hier om een stukje duinterrein aan de Reigersbossenlaan ten zuiden van Zeewijk (IJmuiden), dat tot nu toe door de gemeente Velzen middels rasters en bordjes "Verboden Toegang" behandeld werd als natuurgebied.

Een eerste plan van de gemeente om 40% van het gebied conform het bestemmingsplan vol te bouwen met luxe villa's stuitte op hevig verzet van de bevolking. Daarop stelde de gemeente op ver-

MJ

zoek van de Stichting Tehuizen voor Geestelijk Gehandicapten een plan samen, dat voorzag in de bouw van een gezinsvervangend tehuis voor geestelijk gehandicapten in het duinterrein.

Het ministerie van CRM, dat de subsidie voor het tehuis moet verlenen, stelde echter als voorwaarde dat het tehuis geïntegreerd zou worden in een woongemeenschap. De oplossing voor dit probleem leek vrij simpel: de gemeente plande rondom het tehuis een klein woonwijkje bestaande uit 78 woningwetwoningen, 37 premiekoopwoningen en 18 ongesubsidieerde woningen. Hiervoor was echter wel een

wijziging nodig van het bestemmingsplan.

Voor een groep bewoners uit Zeewijk was deze herziening van het bestemmingsplan aanleiding om in actie te komen. Zij zagen hun natuurterreintje vlak naast de deur in gevaar komen. Binnen korte tijd verzamelden zij 485 handtekeningen en dienden zij bij de ter visie legging van het ontwerp-bestemmingsplan een bezwaarschrift in. Dit bezwaarschrift was niet gericht tegen het tehuis, maar wel tegen de 133 extra woningen in het natuurgebied.

Voor de plaatselijke vertegenwoordigers van de PvdA en de gemeente Velzen was de actie aanleiding om een tegenactie te ondernemen. Zij twijfelden namelijk aan de juistheid van de 485 handtekeningen en waren van mening dat natuurbehoud nu maar eens

moest wijken voor woningbouw.

Na veel geharrewar over het aantal handtekeningen vóór en tegen de plannen voor bebouwing van het duinterrein, brieven van de PvdA en de gemeente aan tegenstanders van de plannen en een hoorzitting, hakte de gemeente op 7 februari van dit jaar de knoop door door het ingediende bezwaarschrift ongegrond te verklaren.

Als redenen voor deze ongegrond-verklaring voorde de gemeente Velzen aan:

1. dat er naast tegenstanders van de plannen toch ook wel voorstanders zijn;
 2. dat een gedeelte van het terrein volgens het oude bestemmingsplan toch al bebouwd zou worden;
 3. dat er in de gemeente toch nog genoeg natuurschoon overblijft;
 4. dat iedereen voorstander is van de bouw van een tehuis en dat het ministerie van CRM bepaald heeft, dat het tehuis er alleen kan komen samen met de woonhuizen;
 5. dat de woningnood in de gemeente zo ernstig is dat natuurbehoud nu maar eens moet wijken;
 6. dat het alternatieve plan van de aktievoerders om het tehuis op een ruig (duin)terrein in Zeewijk niet verantwoord is.
- Dit terrein vormt namelijk een belangrijk onderdeel van de stedebouwkundige opzet van de wijk, waarbij de integratie van het duingebied en het woongebied voorop staat.

Inmiddels is het door de gemeente Velzen vastgestelde bestemmingsplan Reigersbossenlaan ingediend bij Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Wederom gevolgd door een bezwaarschrift van de wijkbewoners en ditmaal vergezeld van 372 handtekeningen.

WAALSDORP

KV

De Stichting Duinbehoud en Waterwinning heeft opnieuw bezwaar aangetekend tegen de voorgenomen aanleg van infiltratieplassen en winningsmiddelen in de Vlake van Waalsdorp bij Den Haag. Het gaat hierbij om een beroep bij de Kroon vanwege een provinciale ontgrondingenverordening. De in eerste instantie (1978) ingebrachte bezwaren zijn zelfs met veel meer klem herhaald.

De redenen hiervoor zijn:

- de te verwachten schade aan de natuur zal groter zijn dan we dachten; een aantal nog vrijrijke kwelplassen ten westen van de Waalsdorpervlakte zullen namelijk ongetwijfeld verdrogen - de noodzaak tot aanleg is minder groot dan we aanvankelijk hadden berekend; het waterverbruik neemt veel minder toe dan verwacht (zie ook elders in dit nummer)

- inmiddels is het Integraal Onderzoek Drinkwatervoorziening Zuid-Holland in volle gang; uit dit onderzoek kunnen veel acceptabelere alternatieven voor uitbreiding van oppervlakte-infiltratie verwacht worden; dit onderzoek is mede door de provincie Zuid-Holland opgezet, en het zou een kwestie van slecht bestuur zijn wanneer de provincie nu vergunning verleent voor een uitbreiding die mogelijk binnen enkele jaren onnodig en ongewenst zal blijken. ●

WALCHEREN

CK

In de duinen bij Oostkapelle op Walcheren houdt de plaatselijke motorcrossclub elk jaar op Hemelvaartsdag een motorcross, die vle duizenden bezoekers trekt. De eigenaar van het duinterrein, het waterleidingbedrijf van Middelburg, gaf tel-

kenmale de toestemming daarvoor. De gemeente Domburg, die het duinterrein in het bestemmingsplan de bestemming "natuurgebied" heeft gegeven, heeft zich nooit bemoeid met vergunningen voor het crossen. Sterker nog: men verleende op allerlei manieren medewerking aan de cross. Om de effecten van het crossen en de aanwezigheid van de bezoekers bekommerde men zich niet.

Het is duidelijk, dat de waardevolle en kwetsbare duinen zich niet lenen voor het crossen met motoren en dat het gebied wordt platgelopen door de duizenden bezoekers. En dat juist in de tijd van het jaar, dat flora en fauna zich optimaal ontwikkelen (broedvogels, plantengroei).

Onlangs heeft het gebied een nieuwe eigenaar gekregen: Staatsbosbeheer. Het valt te verwachten, dat deze eigenaar wat minder soepel zal zijn. De motorcrossclub zal naar een ander terrein moeten omzien en de duinen van Oostkapelle kunnen meer in overeenstemming met de waarde en functie worden beheerd.

Inmiddels is inderdaad bekend geworden, dat de motorclub voor de cross van dit jaar is uitgeweken naar het Sloegebied. ■

PUBLIKATIES

ontdek de duinen

AS

Dr. M.J. Adriani, drs. G.P. Gonggrijp, J.A. Nijkamp en drs. J.F. van Regteren-Altena, 1980. Ontdek de duinen.

Uitgave: Instituut voor Natuurbeschermingseducatie, in samenwerking met de VARA en het Provinciaal Waterleidingbedrijf van Noord-Holland; pp. 288, prijs: f 75,- (Reduktie voor leden van het IVN, Natuurmonumenten, VARA en PWN).

Na eerdere standaardwerken over de Veluwe en het Mergelland wordt natuurminnend Nederland nu ook de gelegenheid geboden om de duinen te ontdekken. De gebroeders Westra, die alle illustraties verzorgden, hebben ook nu weer een grootse prestatie geleverd en het resultaat stelt qua uitvoering alle andere duin-boeken in de schaduw.

De auteurs zijn er in het algemeen in geslaagd om een heldere schrijfstijl te hanteren.

Toch zullen waarschijnlijk alleen de ware natuurliefhebbers steeds even geboeid blijven door de tekst, die - onvermijdelijk overigens - soms flinke aantallen soortnamen bevat en af en toe ook biologische begrippen.

Veel aandacht is er voor de geschiedenis van het duin en de rol van de mens daarin; centraal staat uiteraard de natuur zelf, die per landschapselement besproken wordt, bijv.